

Nota voor : vergadering algemeen bestuur VNOG
Datum : 15 januari 2020
Onderwerp : mededelingen/mededelingen vanuit het dagelijks bestuur/
ingekomen stukken
Agendapunt : 3
Kenmerk : AB/2001

Bijlagen:

1. Reactie Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) op concept toekomstvisie VNOG
  2. Reactie gemeente Harderwijk op toekomstvisie en opdrachten VNOG
  3. Motie gemeenteraad van Aalten over de toekomstvisie VNOG
  4. Motie gemeenteraad van Hatterem 'toekomstvisie VNOG-tweede TAS Hatterem'
  5. Motie gemeenteraad van Putten 'niet spelen met vuur'
-

Ingekomen stukken

1. Reacties en moties concept toekomstvisie VNOG

Een aantal gemeenten heeft ter kennisname aangenomen moties over de concept toekomstvisie aan het bestuur van de VNOG gestuurd. Ook het college van Harderwijk en van de VBV een reactie gestuurd. De ontvangen reacties en moties treft u bijgevoegd aan.

Advies: ter kennisneming.

2. Uitfasering van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem

Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid aan de voorzitters van de Veiligheidsregio's, verzonden op 12 november 2019.

De minister heeft de voorzitters van de Veiligheidsregio's bij brief van 22 maart 2019 geïnformeerd dat de voorgenomen uitfasering van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS) met een jaar uitgesteld is naar 1 januari 2021.

Na overleg met de Tweede Kamer en naar aanleiding van geuite zorgen door enkele voorzitters van veiligheidsregio's heeft de minister besloten om het WAS voorlopig te continueren. In het najaar van 2020 zal de minister een besluit nemen of het WAS per 1 januari 2022 wordt uitgefaseerd.

Advies: ter kennisneming.

3. Publiekscampagne NL-Alert

Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid aan de voorzitters van de Veiligheidsregio's, verzonden op 21 november 2019.

Vanaf het voorjaar van 2020 start een nieuwe publiekscampagne. De nieuwe campagne richt zich op het vertrouwen in NL-Alert als alarmmiddel van de overheid. Bovendien zet de campagne in op het informeren van anderen over een NL-Alert. Deze campagne zal zich niet meer richten op het juist instellen van de mobiele telefoons, omdat alle reguliere telefoons standaard zijn ingesteld voor het ontvangen van NL-Alert berichten.

Advies: ter kennisneming.

Aan: Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

Datum : 18 december 2019
Onderwerp : concept-Toekomstvisie VNOG
Bijlage(n) : brief minister JenV, 26 juli 2019
Kopie aan : de 22 gemeentebesturen van de VNOG; de commissaris van de Koning in Gelderland;
de minister van Justitie en Veiligheid; de Inspectie Justitie en Veiligheid

Geachte dames en heren,

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (hierna: VNOG) wordt geconfronteerd met structureel financiële tekorten. Een gemeentelijke commissie heeft onderzoek gedaan. De conclusie is dat de oorzaken liggen in de organisatiecultuur, financieel beleid en financiële techniek. Tijdens de bestuurlijke tweedaagse op 18 en 19 september 2019 heeft u met elkaar besproken wat nodig is om een toekomstbestendige VNOG te realiseren. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe toekomstvisie waarin is gekeken naar het algemeen belang van de regio en niet zo zeer naar de belangen van de afzonderlijke gemeenten.

Om het kostenplaatje weer op orde te brengen moet de brandweer op de schop. Daarom wordt op basis van een nieuw 'dekkings- en spreidingsplan' gesneden in de slagkracht van de brandweer en worden 118 vrijwilligers overbodig. Ook het samenvoegen van enkele uitrukposten hoort tot de mogelijkheden. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor het brandrisicoprofiel (lees het niveau van brandweezorg) in verschillende gemeenten binnen uw regio. Dat zorgniveau is opgenomen in het door uw algemeen bestuur op 3 september 2015 vastgestelde document 'risicogestuurde slagkracht incl. bluswaterzorg'. De nu voorliggende voorstellen hebben in kazernes en gemeenteraden geleid tot verbazing en opschudding.

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna: VBV) is een landelijk erkende overlegpartner bij beleidsontwikkelingen, die relevant zijn voor de kwaliteit van de brandweezorg en de positie van de Brandweer Vrijwilliger. Op de 56 brandweerkazernes in de VNOG zijn 1355 Vrijwilligers actief. De VBV heeft met 660 leden een omvangrijke achterban onder de Vrijwilligers in de VNOG. Die hebben wij geraadpleegd. Een groot deel van onze leden blijkt kritisch te staan tegenover uw voorstellen en heeft ons in de afgelopen maanden uitgebreid en gedetailleerd geïnformeerd over de plannen en ontwikkelingen.

Uit de reacties die wij ontvingen spreken leden vooral over het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing van het nieuwe 'dekkings- en spreidingsplan' en het ontzien van de ambtelijke organisatie in de beheersing van de kosten. Ook blijkt dat door postcommandanten ingebrachte zorg- en aandachtspunten niet hebben geleid tot aanpassingen van het nieuwe 'dekkings- en spreidingsplan'. Ook sommige gemeenteraden geven aan het onwenselijk te vinden dat het gekozen lokaal bestuur en inwoners nauwelijks tot geen invloed kunnen uitoefenen op het besluitvormingsproces. Dat is een zorgelijke trendbreuk met uw eerder geformuleerde standpunt, waarin u draagvlak op de werkvloer en betrokkenheid van de raden als essentiële randvoorwaarden bestempelde. De VBV is door haar achterban gevraagd om een beoordeling van de plannen en de bevindingen te delen met uw bestuur en andere belanghebbenden. Dat doen we met deze brief.

Onze conclusie is dat;

1. het nieuwe dekkings- en spreidingsplan niet voldoet aan de wettelijke eisen
2. een brandweerkundige onderbouwing ontbreekt voor de inkrimping van de slagkracht
3. de zorg voor minder zelfredzamen door het ijs zakt
4. het bestaande rekenmodel slagkracht zonder motivering wordt losgelaten
5. de democratische legitimatie voor de maatregelen ontbreekt
6. de inbreng van de vrijwilligers onvoldoende wordt gewaardeerd en slechts dient als decoratie

Voor de onderbouwing van deze conclusies verwijzen wij graag naar onderstaand 'Verslag beoordeling en bevindingen toekomstvisie VNOG'.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1	Telefoon : 033 - 49 62 768	Fiscaal : 81.86.45.167
3833 AM Leusden	Fax : 033 - 49 62 777	KvK-nummer : 08168567
Post : Postbus 290	Home : www.brandweervrijwilligers.nl	Bank: NL16 RABO 0309 1304 25
3830 AG Leusden	E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl	CMHF - Verenigingsnummer 90

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

Marcel Dokter
voorzitter

Verslag beoordeling en bevindingen toekomstvisie VNOG

Beoordeling

Voor de beoordeling van uw toekomstvisie hebben we gebruik gemaakt van relevante openbare vergaderstukken van uw algemeen bestuur¹ en de aan de posten en de gemeenteraden verstrekte informatie en documenten. In de digitale versie² van deze brief hebben we verwijzingen (hyperlinks) naar deze bronnen / informatie opgenomen. Uiteraard hebben we ook de standpunten van onze eigen leden, de ervaringsdeskundigen bij uitstek, betrokken. In sommige gevallen namens de gehele post. De verkregen inzichten hebben we langs de lat van vigerende wet- en regelgeving en brancherichtlijnen gelegd en vertaald naar onderbouwde bevindingen. Wij adviseren uw bestuur deze bevindingen te betrekken bij de besluitvorming in januari 2020.

Bevindingen

1. Vigerend dekkingsplan versus nieuw dekkings- en spreidingsplan

De veiligheidsregio's en de gemeenten zijn op grond van de Wet veiligheidsregio's verantwoordelijk voor het organiseren van een optimale brandweezorg en het vaststellen van opkomsttijden.

Uit de bevindingen³ van de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: Inspectie JenV) blijkt dat de VNOG met het document 'Van risico naar slagkracht', dat is vastgesteld op 3 september 2015, beschikt over een actueel 'dekkingsplan'. Dit dekkingsplan maakt op grond van artikel 14, tweede lid, onderdeel f, van de wet, onderdeel uit van het door uw algemeen bestuur op 15 december 2016 vastgestelde regionaal risicoprofiel en beleidsplan.

In het betreffende rapport is de Inspectie JenV ook van oordeel dat in de VNOG nog verbetering mogelijk is door, naast de overschrijding op de eigen opkomsttijd van 8 minuten, ook zichtbaar te maken in hoeverre de Bvr tijdnormen worden overschreden. 'De regio wil nog verdere stappen zetten in het proces om te komen tot risicogerichte slagkracht en is daarover nog in overleg met het bestuur'. 'Tussentijds legt de regio geen verbetervoorstellen voor aan het bestuur', aldus de Inspectie JenV in het regiobeeld van de VNOG.

Wij merken op dat de VNOG dat met het nieuwe dekkings- en spreidingsplan nadrukkelijk wel doet, terwijl het proces 'Dekkingsplan', zoals uw algemeen bestuur dat in uw vergaderingen al verschillende keren - op 29 maart 2018 voor het laatst - heeft geagendeerd, nog steeds niet is afgerond. In elk geval is de totstandkoming van het nieuwe dekkings- en spreidingsplan niet in overeenstemming met het vigerend normenkader en het proces zoals dat is bepaald in artikel 3a, 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's.

2. Gebiedsgerichte opkomsttijden en slagkracht

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft bij brief van 26 juli 2019⁴ het Veiligheidsberaad, en daarmee ook de VNOG, geïnformeerd over zijn standpunten aangaande de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden, meer specifiek; de invoering, voorwaarden en toepassing van een nieuwe landelijke systematiek voor het opstellen, vaststellen en bijstellen van dekkingsplannen.

De minister geeft in zijn brief ook aan dat het nieuwe instrument, waarin de slagkracht centraal is gesteld, inzicht geeft in de prognose en realisatie van gebiedsgerichte opkomsttijden, inclusief de motivatie van afwijkingen en flankerend beleid. De systematiek is in goed overleg met o.a. de VBV vastgelegd in een (concept)handreiking. De implementatie van de nieuwe systematiek is nog niet geformaliseerd.

In een brief van 15 oktober 2019⁵ aan de Tweede Kamer verwijst de minister ook nog naar een breed gesteunde motie die de regering heeft verzocht, onder verwijzing naar het lopend onderzoek naar gebiedsgerichte opkomsttijden, ervoor zorg te dragen dat gebiedsgerichte opkomsttijden er in geen geval voor mogen zorgen dat de brandweezorg verslechtert. De minister onderschrijft dat het belangrijk is dat de huidige kwaliteit van de brandweezorg behouden blijft. Hij hecht eraan dat het bestuur van een

veiligheidsregio haar verantwoordelijkheid neemt en realistische opkomsttijden vaststelt, waarbij een actieve informatieverstrekking in acht wordt genomen richting burgers en gemeenteraden.

Wij merken op dat de VNOG in de 'algemene uitgangspunten'⁶ onder meer verwijst naar de nieuwe landelijke systematiek. Echter, de beschrijving en toepassing ervan is in het voorliggende nieuwe dekkings- en spreidingsplan niet in overeenstemming met de nieuwe landelijke systematiek en de dekking ingrijpend verslechterd. In lijn met de opmerkingen van de postcommandanten, zien wij ook geen steekhoudende, lees brandweerkundige, motivering voor de mening van de 'externe commissie' over de huidige 'methodiek slagkracht'. Dat geldt ook voor de bewering dat de eis voor opschaling bij brand (13 minuten voor de 2e t/m 4e TS) te hoog is.

Hoe hoger het risico des te slagvaardiger de brandweezorg. In de projectgroep 'RemBrand Brandveiligheid is coproductie' werd over slagkracht het volgende uitgangspunt verwoord: "*De spreiding van voertuigen moet niet alleen worden bekeken voor de eerste tankautospuiter, maar ook voor de tweede. Bij die branden waar de risicobeoordeling aangeeft dat direct twee tankautosputten worden geleverd, geldt voor de tweede tankautospuiter in principe dezelfde opkomsttijd als voor de eerste tankautospuiter.*" De geadviseerde opkomsttijd (15 min.) voor de tweede tankautospuiter in de VNOG is niet brandweerkundig gemotiveerd en strookt niet met de in bijlage 3 en 4 van de Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg geadviseerde normtijden voor gebouwen met een bovengemiddeld risico.

3. **Belang adequate bluswatervoorziening / tweede tankautospuiter**

Volgens de algemeen directeur is één tankautospuiter per kazerne voldoende⁷. Echter, door alleen maar kazernes te hebben met één tankautospuiter wordt niet alleen de slagkracht, maar ook de bluswatervoorziening, veerkracht en het uithoudingsvermogen van de brandweer ernstig aangetast. De verklaring in de media dat meerdere kazernes beschikken over een extra voertuig, omdat het materieel vanuit de historie simpelweg voorhanden is, vinden wij derhalve absurd.

In bijlage 4 van de Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg zijn op grond van praktijkexpertise inzetvoorstellen opgenomen voor de opkomsttijd en de dimensionering van de slagkracht bij brand in verschillende gebouwtypen. Het inzetvoorstel voor een brand in een woongebouw met niet zelfredzame bewoners (seniorencomplex) is bijvoorbeeld bepaald op 2 tankautosputten met 12 brandweelieden binnen een opkomsttijd van 8 minuten. Dit specifieke inzetvoorstel maakte op 30 juli 2018 het verschil tussen leven en dood bij een brand in Breukelen, waar de lokale brandweer met twee tankautosputten kon uitrukken.

In het door uw algemeen bestuur op 15 december 2016 vastgestelde risicoprofiel 2017-2020 lezen we bovendien dat op advies van experts het scenario 'Brand in gebouw met verminderd zelfredzame personen' is herzien en gewijzigd in 'Thuiswonende Verminderd Zelfredzamen'. "*De komende 15 jaren zullen 2 miljoen inwoners van Nederland 80 jaar of ouder zijn. De risico's op verschillende veiligheidstopics zullen daarmee drastisch toenemen.*" zo luidt de motivering van uw eigen experts.

Voor de VBV, maar ook de gemeenteraden, burgers, bedrijven en instellingen is niet duidelijk op grond van welke objectieve overwegingen uw algemeen bestuur een verhoging (lees: bijna een verdubbeling) van de opkomsttijd van de tweede tankautospuiter van 8 naar 15 minuten voor dit soort brandscenario's, waar elke seconde telt, aanvaardbaar vindt. Kijkend naar de actuele en zorgelijke situatie rond de brandveiligheid in zorg- en seniorencomplexen en de vele praktijkvoorbeelden, kwalificeren wij het ongefundeerd verhogen van de opkomsttijd van de tweede tankautospuiter van 8 naar 15 minuten en het uit de operationele sterkte halen van 17 (!) tweede tankautosputten in verschillende gemeenten, als onverantwoord en zorgwekkend. Omdat 15 minuten wachten betekent dat je die mensen en de eerste tankautospuiter aan hun lot / of een onmogelijke opgave overlaat. De verwijzing naar de zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van de bewoners is in dat opzicht ongepast en misplaatst.

4. **Rol externe commissie**

De algemeen directeur van de VNOG heeft een externe commissie, bestaande uit 3 bevriende collega's, gevraagd om een onafhankelijk en professioneel oordeel te geven over het dekkings- en spreidingsplan van de VNOG: welk en hoeveel materieel is nodig voor de uitvoering van de brandweertaken? De commissie is van mening dat de methodiek van risicogestuurde slagkracht beklemmend en vertragend werkt en beoordeelt na enkele bijeenkomsten met teamleiders de uitgewerkte scenario's als operationeel verantwoord en onderschrijft daarmee de mogelijkheid om op onderdelen materieel en materiaal af te stoten.

De VBV merkt op dat met het oog op de bezuinigingsopdracht die conclusie niet echt verrassend is. Wel bijzonder is dat deze conclusie niet gedragen wordt door een transparante, brandweerkundig

gevalideerde onderbouwing (zie ook onze opmerkingen onder punt 2), terwijl dat met het vigerende, rekenmodel voor risicogestuurde slagkracht van de VNOG nadrukkelijk wel het geval is. 'Risicogestuurde slagkracht is een vernieuwde manier om naar risico's te kijken en de daarbij behorende slagkracht', aldus het onafhankelijk oordeel van externe deskundigen zoals René Hagen, lector brandpreventie en Ricardo Weever, lector brandweerkunde bij het IFV. Het rekenmodel van de VNOG geniet landelijk aanzien en sluit aan op de nieuwe landelijke systematiek voor het opstellen, vaststellen en bijstellen van dekkingsplannen.

5. Maatwerk per gemeente / democratische legitimatie

In verschillende gemeenten is verzocht om maatwerk. Kijkend naar het antwoord op vraag 20 in de lijst⁸ met vragen naar aanleiding van de bestuurlijke tweedaagse, biedt de VNOG de raden daarvoor geen ruimte. Dat lijkt in tegenspraak met de in de Wet veiligheidsregio's verankerde rol en positie van de gemeenteraden, maar ook met uw voornemen zoals vermeld in het plan van aanpak Dekkingsplan van 14 december 2017 om de gemeenteraden goed te betrekken bij de totstandkoming van het dekkingsplan en maatwerk per gemeente te leveren. De reden van deze koerswijziging hebben wij gemist.

De gemeenteraden die unaniem en openlijk pleiten voor behoud van de aanwezige slagkracht op hun kazernes, lijken niet ontvankelijk in hun streven. Des te meer opmerkelijk is dan dat de gemeente Apeldoorn voor € 305.000,- (in afwijking van de overige hoogwerkers in de VNOG) een modificatie van de hoogwerker van post Centrum Apeldoorn kan laten doorvoeren en u tonnen euro's uitgeeft aan de paraatheid van de kazernes in Doetinchem en Zutphen en gelijktijdig een door schaarste in functies getroffen kazernes elders een consignatieregeling ontzegt. Een plausibele reden waarom uw algemeen bestuur de inbreng van de gemeenteraden ondergeschikt acht aan uw keuzes voor het gehele collectief, is ons ontgaan.

Ingevolge artikel 2, 3 en 3a Wvr heeft het gemeentebestuur (college van burgemeester en wethouders en gemeenteraad) de verantwoordelijkheid op het gebied van de brandveiligheid en een verordenende bevoegdheid met betrekking tot de brandweezorg. Dat betekent dat de 22 deelnemende gemeenten in de VNOG het beleid van de veiligheidsregio bepalen en niet omgekeerd. De Wet veiligheidsregio's is daar volstrekt helder in.

6. Vrijwilligers

De brandweezorg in de VNOG leunt op 1355 Vrijwilligers. "Gemotiveerde – vrijwillige en beroeps – brandweermensen zijn cruciaal, draagvlak is belangrijk!", zo luidde de boodschap in 2014. Maar nu worden zo'n 118 vrijwilligers in de VNOG overbodig. Duidelijk is ook dat de plannen op de posten veel vragen oproepen en op de kazernes waar materieel gaat verdwijnen een grote impact hebben. Wij citeren uit een reactie namens een post: "*In onze ogen is er met een veel te zakelijke insteek gekeken naar het geheel, en zijn de allerbelangrijkste schakels in het geheel ondergeschikt gemaakt, de mensen die het uiteindelijk moeten en zullen doen als die pager gaat. Die mensen die midden in de nacht opstaan, een volle wagen midden in het winkelpad laten staan of wat dan ook, waar komen zij in dit verhaal voor?*" Dat is de vraag die ook de VBV zich heeft gesteld na het lezen van de verzamelde reacties die bij de 56 posten zijn opgehaald, maar niet zijn gedeeld met de lokale bestuurders.

De reacties laten veel overeenkomsten zien met de reacties van onze leden en weerspiegelen zorg voor de toekomst. De VNOG geeft aan goed te hebben geluisterd naar alle inbreng, maar doet er niets mee.

Samengevat vindt de VBV het voorgenomen besluit ondeugdelijk en onvoldoende democratisch. Het ingrijpend reduceren van de dekking en slagkracht van de brandweer is immers van wezenlijke invloed op de kwaliteit van de in artikel 25 van de Wet veiligheidsregio's omschreven taken van de brandweer in de VNOG. Er is naar onze mening geen sprake meer van een gelijkwaardig niveau van brandweezorg voor de burger. De VBV zal haar leden, de 22 gemeentebesturen en de toezichthouders informeren over haar bevindingen.

¹ <https://www.vnog.nl/vnog/bestuur/30-algemeen-bestuur-vergaderstukken>

² https://www.brandweervrijwilligers.nl/20191217_reactie_vbv_op_concept_toekomstvisie_vnog/

³ Rapport IJenV, 'Inrichting repressieve brandweezorg Regiobeeld 06 - Noord- en Oost-Gelderland'

⁴ Brief van de minister van Justitie en Veiligheid aan het Veiligheidsberaad, 26 juli 2019

⁵ Brief van de minister van Justitie en Veiligheid, 29517 nr. 177

⁶ Algemene Uitgangspunten Spreidingsplan VNOG

⁷ Artikel De Stentor: Gelderse brandweer geeft ruk aan de noodrem: 'We hebben meer voertuigen dan nodig'

⁸ Vragen naar aanleiding van de bestuurlijke tweedaagse van de VNOG 2019

AANGETEKEND

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
t.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 234
7300 AE APELDOORN

datum: 10 december 2019
ons kenmerk: 19h0007167 / h190092818
uw brief van:
uw kenmerk:
onderwerp: Reactie gemeente Harderwijk op Toekomstvisie en Opdrachten VNOG

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief geven wij de reactie van de gemeente Harderwijk op het conceptdocument *Toekomstvisie en Opdrachten* van de VNOG die op 15 januari 2020 in het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

De gemeenteraad heeft unaniem een motie aangenomen

In de raadsvergadering van 10 oktober 2019 heeft de gemeenteraad van Harderwijk unaniem uitgesproken dat zij wenst dat het duikteam in Harderwijk behouden blijft. Via een motie heeft de raad het college opgeroepen om dit per brief aan u kenbaar te maken.

Daarnaast heeft de raad in een amendement wensen en bedenkingen meegegeven

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van donderdag 28 november 2019 unaniem een amendement aangenomen. In het amendement heeft de raad aan hun vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van de VNOG, burgemeester H.J. Van Schaik, de volgende overwegingen tot aanpassing van de scenario's voor een toekomstbestendige VNOG meegegeven waarbij de mogelijke financiële consequenties hiervan aan de gemeenteraad teruggekoppeld dienen te worden:

- a. Het huidige combivoertuig in Harderwijk niet te vervangen door een tankautospuit wanneer het veiligheidsniveau hierdoor achteruitgaat;
- b. De duikteams van zowel Harderwijk als Heerde dienen in stand te worden gehouden.

Daarnaast heeft de gemeenteraad aan hun vertegenwoordiger, burgemeester Van Schaik, meegegeven dat de VNOG met een plan moet komen hoe in de toekomst de gemeenteraden veel eerder betrokken gaan worden in het proces om te komen tot nieuwe besluiten.

Onze algemene reactie op de Toekomstvisie is als volgt:

De gemeente Harderwijk kan zich vinden in de hoofdlijnen van de Toekomstvisie.

organisatie eenheid: Domein Bestuur & Organisatie
behandeld door:
telefoonnummer: 0341 411 911
bijlagen:

De hoofdlijn bestaat uit:

- veilig en gezond wonen, werken en recreëren.
- voorbereid op de toekomst door:
  - Zelf- en samenredzaamheid & preventie;
  - Vakbekwame, goed getrainde medewerkers;
  - Sterke informatiepositie.
- gezonde financiële basis, betrokken medewerkers.

Daarnaast is de gemeente Harderwijk akkoord met bijna alle scenario's die zijn voorgesteld, behalve met de twee punten die hiervoor onder a. en b. zijn genoemd. Te weten het verlies van het combivoertuig indien het veiligheidsniveau achteruitgaat en het terugbrengen van twee duikteams naar één duikteam.

Wij willen voorstellen om de voorgestelde scenario's en/of het dekkings- en spreidingsplan op de volgende punten te wijzigen.

1. Combivoertuig

Het voorstel vanuit de bestuurlijke tweedaagse is dat er twee tankautospuiten in Harderwijk komen te staan. Het combivoertuig verdwijnt in dit voorstel. Onze vertegenwoordiger, burgemeester Van Schaik, heeft u gevraagd wat voor invloed dit voorstel heeft op het huidige veiligheidsniveau, met name gelet op Vitens, Liander en Sonnevank. De VNOG heeft aangegeven dat dit zal worden onderzocht. Als de conclusie is dat het veiligheidsniveau achteruitgaat, is ons voorstel dat het combivoertuig niet wordt vervangen door een tankautospuit.

2. Uitrol Dashboard

Er is in Harderwijk en Winterswijk een pilot met het dashboard geweest. De vertaling van dit model naar concrete maatregelen op het gebied van preventie en voorlichting vraagt, gezien de eerdere communicatie naar raad en samenleving om een spoedig vervolg. Dit is nodig om deze werkwijze ook in de rest van de regio te kunnen implementeren.

3. Behoud duikteams

Op het gebied van de veiligheid van onze inwoners, zijn compromissen voor de gemeente Harderwijk onacceptabel. Wij hebben grote twijfel of de teruggang van twee naar één duikteam leidt tot een acceptabel veiligheidsniveau. Bij de scenario's voor het duikteam is ook niet in beeld gebracht wat de verschillende effecten op het veiligheidsniveau zijn. Daarom willen wij de duikteams van zowel Harderwijk als Heerde behouden. De kosten van € 44.000,- per jaar voor een extra duikteam staan in onze optiek in geen verhouding tot de toename van risico's en letsel en de afname van veiligheid.

We betrekken hierbij dat de aanrijdtijd bij drenkelingen zo kort mogelijk dient te zijn, zodat de kans op het redden van levens zo groot mogelijk is. Indien een duikteam niet snel ter plaatse is, lopen daarnaast andere hulpverleners en/of getuigen van het incident meer risico. Afwachten is namelijk voor menig een geen optie. Ook andere hulpverleners/getuigen zullen bij een incident proberen te redden, waardoor er nog meer levens in gevaar zullen komen.

Wij vragen u dan ook om de twee duikteams te behouden. We stellen daarbij voor om te kijken in hoeverre de twee duikteams gezamenlijk opgeleid en getraind kunnen worden en ook in hoeverre zij elkaar kunnen vervangen. Op deze wijze kunnen we toch een efficiency slag bereiken, maar kunnen we wel deze taak voor onze regio zo optimaal mogelijk behouden.

De inhoudelijke argumenten om het duikteam in Harderwijk te behouden zijn de volgende.

a. Waterrecreatie op de Randmeren

De Randmeren is een uitgestrekt watergebied dat veel ruimte biedt aan waterrecreatie. Het aantal waterrecreanten is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dat is goed merkbaar op de Randmeren. De Randmeren bestaan onder andere uit het Veluwemeer, Wolderwijd, Strand Nulde en Strand Horst. Dit is ter hoogte van Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Ermelo, Putten en Nijkerk, Dronten en Zeewolde. Hulpdiensten moeten juist door het grote aantal watertoeristen en de voortdurende groei van het watertoerisme snel acteren, aangezien hier veel (onervaren) mensen verblijven en getuige kunnen zijn van een incident. Als er een incident voordoet heeft dit een grote maatschappelijke impact. Zeker met de ontwikkelingen rond de toename van toeristen op de Veluwe, zal de Veluwekust ook in de toekomst eerder drukker dan rustiger worden.

De KNRM, standplaats Elburg merkt ook dat het aantal uitrukken jaarlijks sterk stijgt. Vaak gaat het daarbij gelukkig om kleine incidenten. Helaas gaat het soms ook om ernstige en gevaarlijke situaties. De samenwerking tussen KNRM en team Harderwijk is daarbij goed. Men weet elkaar goed te vinden. Daarnaast rukt het duikteam Harderwijk op verzoek ook uit bij incidenten in de provincie Flevoland. De provincie Flevoland rekent bij incidenten op het duikteam uit Harderwijk.

b. Harderwijk, havens en boulevard

Harderwijk ligt met het centrum direct aan het water. De afgelopen jaren heeft de stad een grote transformatie ondergaan. Er is een nieuwe woonwijk ontstaan, direct aan het water. Woonwijk Waterfront voorziet in totaal in 1900 woningen.

De havens zijn heringericht inclusief de aanleg van een strandboulevard. Het toerisme is hierdoor sterk gegroeid. Jaarlijks komen er circa 2,5 miljoen bezoekers. Dit jaar hebben we circa 11.000 passanten in de haven van Harderwijk mogen ontvangen.

Naast de toerist die op het water verblijft, ontvangt Harderwijk ook veel toeristen die bijvoorbeeld een bezoek brengen aan het Dolfinarium of de historische binnenstad. Deze bezoekers evenals de bewoners van de binnenstad en de wijk Waterfront parkeren de auto vlakbij het water en lopen direct langs het water naar het Dolfinarium of naar de binnenstad. Het water is hier dieper dan 2 meter. Oppervlakteredding is niet afdoende. Ook hierom is het van belang dat het duikteam bij incidenten snel ter plaatse is.

Kortom, de Randmeren worden steeds intensiever gebruikt en bezocht. Dit vraagt ook om deskundige hulp indien nodig. Het weghalen van het duikteam Harderwijk past daar niet bij. De gemeente Harderwijk wil de ervaring en inzet van het Harderwijker duikteam behouden voor de omgeving. Wij waarderen deze vrijwilligers die tijd investeren in oefening en onderwijs. Op dit moment zijn er in Harderwijk voldoende vrijwilligers opgeleid voor het duikteam en zijn er ook nieuwe vrijwilligers in opleiding. Het duikteam van Harderwijk is een goed opgeleid, ervaren en getraind team.

Harderwijk en Heerde delen de extra kosten als veiligheidsniveau hetzelfde blijft

Wanneer het veiligheidsniveau achteruit gaat zien wij het als verantwoordelijkheid van de VNOG om de duikteams in beide gemeenten in stand te houden. Wanneer teruggang van twee naar één duikteam geen negatieve invloed of een acceptabele invloed heeft op het veiligheidsniveau vragen de gemeenteraden van Harderwijk en Heerde uw bereidheid hen de mogelijkheid te bieden om de kosten van het tweede duikteam samen te delen en daarmee een tweede duikteam voor de overige gemeenten budgetneutraal in stand te houden.

Tijdig betrekken van de gemeenteraden voor vervolprocessen

De gemeente Harderwijk wil ten slotte meegeven dat onze raad graag aan de voorkant op inhoud betrokken had willen worden, zodat zij ook de kaders hadden kunnen meegeven voor dit proces. Onze raad heeft het gevoel dat ze te laat zijn betrokken, waardoor hun inbreng er niet meer toe deed. Vanuit de gemeente Harderwijk is het voorstel om het proces te evalueren in het DB en vervolgens met een plan te komen hoe de raden een volgende keer eerder bij het proces worden betrokken.

Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Harderwijk,

de heer J.P. Wassens
secretaris

de heer H.J. van Schaik
burgemeester

GB

GemeenteBelangen

D66
aalten-dinxperlo

ChristenUnie

Motie 6a. Toekomstvisie VNOG

De gemeenteraad van Aalten, in de vergadering bijeen d.d. 17 december 2019;

behandelend raadsmededelingen 142-2019 en 168-2019 over de Toekomstvisie van de VNOG;

constaterende,

- dat de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) werkt aan een toekomstbestendige veiligheidsregio;
- dat het bestuur richtinggevende uitspraken heeft gedaan over het dienstverleningsniveau van de VNOG, onder meer over de incidentbestrijding;
- dat het bestuur een compacte en slagvaardige brandweerorganisatie wil, met minder maar beter passend materieel en bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers, wat moet zorgen voor een optimale voorbereiding op de activiteiten brand en hulpverlening;
- dat het bestuur in eerste instantie heeft gekeken naar het algemeen belang van de regio en niet zo zozeer naar de belangen van de afzonderlijke gemeenten;

- dat het bestuur onvoldoende rekening heeft gehouden met specifieke ligging aan de Duitse grens en vooral ook geen rekening heeft gehouden met het convenant van 2005 waarin de samenwerkingsafspraken met Süderwick -Bocholt zijn vastgelegd;
- dat door deze toekomstvisie met bijbehorend dekkings- en materieelspreidingsplan een groot deel van het materieel van de brandweerposten in de gemeente Aalten verdwijnt zonder een inhoudelijke argumentatie;
- dat deze uitwerking een negatief effect heeft op de slagkracht en de restdekking in de gemeente Aalten en omliggende plaatsen;
- dat de belastbaarheid en de motivatie van de brandweervrijwilligers, die al zwaar onder druk staat, als gevolg van deze voorgenomen plannen nog verder onder druk komt te staan;
- dat deze plannen diverse inconsistenties en tegenstrijdigheden bevatten, tenminste:
  - er kan niet voldaan worden aan het zelf eigen geformuleerde uitgangspunt dat de tweede tankautospuiter binnen 15 minuten ter plaatse is;
  - het aantal uitrukken van de tweede tankautospuiter van de posten Aalten en Dinxperlo waarop het dekking- en spreidingsplan voor de gemeente Aalten is gebaseerd, correspondeert niet met cijfers uit de posten zelf;
  - het brandrisicoprofiel leidend is, terwijl diverse risico's¹ in de toekomst zullen toenemen;
  - het meest ingezette hulpverleningsmiddel, de veetakel, verdwijnt in een gemeente met meer dan 200 agrarische bedrijven;

is van mening,

- dat de toekomstvisie en de daaruit voortvloeiende plannen vooral financieel gestuurd is, terwijl aan de gemeenteraden geen voorstel wordt gedaan wat zij hierin wenselijke afwegingen vinden;
- dat veiligheid in de kern een lokale verantwoordelijkheid is;
- dat de voorgenomen plannen grote afbreuk doen aan de (brand)veiligheid in de gemeente Aalten;
- dat de veiligheid van inwoners van de gemeente Aalten, alsook van nabijgelegen plaatsen inclusief Duitsland, hiermee ernstig in het gedrang komt;
- dat de voorgenomen plannen dermate impact hebben op de motivatie en gedrevenheid van de brandweervrijwilligers dat gevreesd moet worden voor een groot verloop;
- dat de tweede tankautospuiter voor zowel de brandweerpost van Aalten als voor de brandweerpost van Dinxperlo behouden moet blijven alsmede de veetakel;
- dat er desondanks mogelijkheden lijken zijn voor aanvullende bezuinigingen zoals besparingen op buitenlandse trainingen, inhuur, kazernering, vergoedingen buiten repressieve taken om.

roept de portefeuillehouder op,

- om in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VNOG d.d. 15 januari 2020 erop aan te dringen dat de tweede tankautospuiter voor beide brandweerposten van de gemeente Aalten behouden blijft, alsmede de veetakel;
- niet in te stemmen met het voorgestelde dekkings- en spreidingsplan mocht dit verzoek (een plus op de plus variant) niet worden gehonoreerd;

---

¹ Zoals op het gebied van extreem weer en de toenemende elektrificeren. Daarnaast is er sprake van vergrijzing en een trend van langer thuiswonende mensen.

- om er bij het algemeen bestuur van de VNOG er op aan te dringen dat er een plan moet komen hoe in de toekomst de gemeenteraden en andere stakeholders veel eerder betrokken worden in het proces om te komen tot nieuwe besluiten.

draagt de griffier op;

- deze motie te versturen naar de VNOG en aan de overige 21 VNOG-gemeenten.

En gaat over tot orde van de dag.

Fractie VVD

H.W. Hartmink

Fractie ChristenUnie

T.S. Holtman

Fractie D'66

A. van der Graaff

Fractie HMV

H.J. Meerdink

Fractie Progressieve Partij

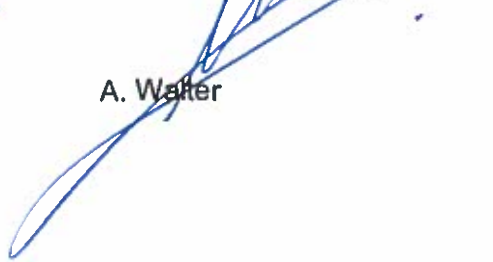
L. Weevers

Fractie CDA

G.J. Assink

Fractie GemeenteBelangen

A. Walter

Motie is unaniem (20 stemmen)
aangenomen

17-12-2014

MOTIE

Naar aanleiding van agendapunt nr. 16 Toekomstvisie VNOG

Onderwerp: Toekomstvisie VNOG –tweede TAS Hatterm

De raad van de gemeente Hatterm, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2019,

Naar aanleiding van diverse informatiesessies van de VNOG, onderlinge overleggen met burgemeesters en brandweercommandant en na overleg met de directeur van de VNOG.

Constaterende dat:

1. het bestuur van de VNOG met elkaar heeft besproken wat nodig is om een toekomstbestendige veiligheidsregio te realiseren;
2. het bestuur richtinggevende uitspraken heeft gedaan over het dienstverlenende niveau van de VNOG, o.a. over incidentbestrijding inclusief brandweerondersteuning;
3. het bestuur een compacte en slagvaardige brandweerorganisatie wil met minder, maar beter passend materieel en bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers, wat moet zorgen voor een optimale voorbereiding op de kernactiviteiten brand en hulpverlening;
4. het bestuur gelet op voorgaande een dekkings- en spreidingsplan heeft opgesteld. Uit dit dekkings- en spreidingsplan blijkt dat de Brandweer Hatterm het 2e TS-combivoertuig kwijtraakt waardoor Hatterm meer afhankelijk wordt van nabijgelegen brandweerposten en dat opkomsttijden hoe dan ook langer worden daar waar iedere seconde telt bij een brand.

Overwegende dat:

1. je op veiligheid keuzes moet maken gebaseerd op de feitelijke situatie en in mindere mate op theorieën;
2. de externe commissie de veiligheid in het minimale scenario geborgd ziet;
3. de minimale aanrijtijden volgens de leidraad brandweezorg, Rembrand en de gebiedsgerichte opkomsttijden, van de 2e wagen naar de mening van de raad niet haalbaar zijn;
4. Hatterm een bijzonder positie heeft ten opzichte van buurtregio IJsselland en in het bijzonder de gemeente Zwolle;
5. Zorgvuldig om gegaan moet worden met de vrijwilligers die dag en nacht klaar staan;
6. bemensing en daarmee paraatheid van korpsen geen issue mag zijn;
7. de uitdagingen op het gebied van veiligheid eerder toenemen dan afnemen;
8. Op 15 januari 2020 de definitieve besluitvorming door de 22 burgemeesters binnen de VNOG gepland. De raad van Hatterm aan de burgemeester voor dit overleg input kan meegeven.

Is van mening:

1. dat de implementatie van de bezuinigingen m.b.t. de 2e TAS moet worden uitgesteld totdat er naast een begroting op basis van het voorliggende scenario ook een begroting wordt opgesteld met een scenario op basis van het huidige dienstverleningsniveau zoals in de brief van de VNOG op 11 april 2019 aan de raden is toegezegd.

Verzoekt de burgemeester om tijdens het AB-overleg op 15 januari 2020:

1. In te stemmen met het basisscenario zoals deze door de VNOG is voorgelegd maar deze nog niet uit te voeren ten aanzien van de 2^e TAS in Hattem
2. De VNOG te verzoeken een scenario te begroten waarbij de 2^e TAS voor Hattem behouden blijft
3. De raad van Hattem te informeren over de meerkosten om hiermee de mogelijkheid te hebben en te beslissen om de 2^e TAS voor Hattem te kunnen behouden.
4. De VNOG te verzoeken om het scenario genoemd in de brief d.d. 11 april 2019 "scenario op basis van het huidige diensverleningsniveau...." op te stellen en aan de raden voor te leggen;
5. Te verzoeken dat de VNOG het scenario genoemd in punt 4 uitvoert als het bestuur en haar gemeenteraden met dit scenario en de daaraan gekoppelde begroting kunnen instemmen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de ChristenUnie-fractie M. Kers:

Namens de PvdA-fractie, T. Keizer:

Namens de CDA-fractie, M. van Duinen:

Namens D66-fractie, E. Kwakkel:

Namens de VVD-fractie G.J.T. Guldenaar:

Motie 'Niet spelen met vuur'

De raad van de gemeente Putten in vergadering bijeen op woensdag 4 december 2019.

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie Economie, Bestuur en Openbare Ruimte van 14 oktober 2019 over de Terugkoppeling bestuurstweedaagse Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

Constateerende dat

- het bestuur van de VNOG met elkaar heeft besproken wat nodig is om een toekomstbestendige veiligheidsregio te realiseren;
- het bestuur richtinggevende uitspraken heeft gedaan over het dienstverlenende niveau van de VNOG, o.a. over incidentbestrijding inclusief brandweerondersteuning;
- het bestuur een compacte en slagvaardige brandweerorganisatie wil met minder, maar beter passend materieel en bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers, wat moet zorgen voor een optimale voorbereiding op de kernactiviteiten brand en hulpverlening;
- dit geleid heeft tot een dekkings- en spreidingsplan;
- uit dit dekkings- en spreidingsplan blijkt dat de Brandweer Putten 1 TS combivoertuig kwijtraakt en hiervoor in de plaats een bosbrandvoertuig krijgt, dat niet multi-inzetbaar is.

Overwegende dat

- de veiligheid in Putten niet in gevaar mag komen;
- de Brandweer Putten, met al zijn vrijwilligers, van onschatbare waarde is voor de veiligheid in ons dorp;
- de raad zich ernstig zorgen maakt dat het niet langer kunnen beschikken over het TS combivoertuig zeer demotiverend zal werken voor onze brandweervrijwilligers (immers zal er in de eerste uitruk slechts plaats zijn voor de eerste 6 brandweerlieden, de rest komt tevergeefs naar de kazerne);
- de restdekking in onze gemeente aanzienlijk zal verminderen (bijv. wanneer de enige TS bezig is met een klus of naar een wedstrijd is, zijn wij aangewezen op de brandweer van de buurgemeenten);
- de 2^e TS 16 keer is ingezet, waarvan 15 keer via alarmering door de meldkamer;
- het statistisch zo mag zijn dat de 2^e TS lang niet altijd noodzakelijk is voor de inzet, maar dat daar tegenover staat dat bosbranden waarvoor een specialistisch voertuig vereist is, nog veel minder voorkomen;
- dit ertoe zal leiden dat een bosbrandvoertuig slechts zeer zelden de kazerne verlaat (een nieuw vrijwel nooit gebruikt voertuig zal ook bepaald demotiverend werken);
- de postcommandanten op de Veluwe aangeven dat een TS combivoertuig inzetbaar is bij bosbranden, maar ook geschikt is als 2^e tankautospuit;
- het nu afscheid moeten nemen van het slechts 3 jaar oude TS combivoertuig leidt tot een onverantwoord forse afschrijving.

Spreekt uit dat

- de raad zich in grote lijnen kan vinden in de richtinggevende uitspraken van het bestuur van de VNOG, maar onaangenaam verrast is door de gevolgen van het dekkings- en spreidingsplan voor de Brandweer Putten.

Verzoekt de burgemeester

1. alles te doen wat in zijn vermogen ligt om het 2^e TS combivoertuig voor de brandweer Putten te behouden;
2. als het genoemde onder 1. niet slaagt, tijdens de vergadering van het AB tegen het onderdeel dekkings- en spreidingsplan te stemmen.

Draagt de griffie op

1. deze motie te versturen aan de gemeenteraden van de overige 21 VNOG-gemeenten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Wij Putten

ChristenUnie

SGP

CDA

Gemeentebelangen

